

[Miljøministeren]

Efter forslaget punkt 2 skal kommunerne pålægges at stoppe landbrugets udledning af møddingsvand, ajle og ensilagesaft inden udgangen af 1985. Jeg er enig i, at der her er tale om forurening, som hurtigst muligt skal bringes til ophør, og jeg ved også, at kommunerne i stadig større grad er opmærksomme på situationen og skrider ind over for ulovlige forhold.

Gennemføres forslaget i den her foreliggende form, vil det imidlertid koste kommunerne 40-80 mill. kr. i ekstra tilsynsudgifter. Herudover vil det tidsmæssigt næppe være muligt at gennemføre tilsynet og træffe de nødvendige foranstaltninger for at stoppe ajleudledning inden udgangen af 1985.

Punkt 3 og 5 vedrører opbevaringskapacitet og udbringelsestidspunkt for husdyrgødning. Jeg er også her enig i, at der kan være behov for at fastsætte regler herom. Forslaget, som det her foreligger, er dog næppe realistisk. Til eksempel kan nævnes, at forslagets krav om udbringning udelukkende mellem 15. april og 15. september er uforeneligt med de fleste former for markdrift. En realistisk løsning på dette forureningsproblem, hvorved der sker en rimelig afvejning mellem de miljømæssige og de landbrugsmæssige interesser, må derfor findes gennem forhandlinger med landbruget, kommunerne og andre berørte parter. I den forbindelse må man ikke glemme, at der kan blive tale om en positiv virkning på beskæftigelsessituationen.

Efter forslaget punkt 4 skal den eksisterende miljøstøtteordning udvides med en mulighed for statsgaranti for den del af udgiften, som ejeren selv skal afholde.

Jeg er enig med forslagsstillerne i, at det, hvis landbruget stilles over for nye økonomisk tyngende krav til forureningsbegrænsning, må overvejes, om mulighederne for at opnå miljøstøtte skal forbedres. Jeg tror imidlertid ikke, at det er den rigtige løsning på landbrugets økonomiske problemer at give mulighed for statsgaranti for lån, idet hovedproblemet for landmændene vil være, om de på længere sigt kan tilbagebetale lånet.

Hvad angår forslaget punkt 6, er jeg enig med forslagsstillerne i, at der vil kunne opnås gunstige resultater særlig ved anvendelse af efterafgrøder, men også vinterdækkende afgrøder og nedpløjning af halm vil givetvis kunne formindske udvaskningen af kvælstof

til grundvandet. Gennemførelsen af sådanne forslag forudsætter dog nærmere overvejelser om forholdet mellem landbrug med og uden husdyrbrug. Det er min opfattelse, at landbruget selv er opmærksom på disse forhold, og jeg tror derfor, at der er gode muligheder for resultater på dette område.

Jeg tror derimod ikke, at der vil være de store resultater at hente ved anvendelsen af alternative former for kunstgødning. Kunstgødning tilføres enten i form af nitrat eller ammoniak. Ammoniakken omdannes imidlertid hurtigt til nitrat, og nitratudvaskning, der hovedsagelig foregår i vinterhalvåret, må derfor antages at være uafhængig af, hvilken form for kunstgødning der tilføres om foråret. Såfremt der kun udbringes naturgødning i vækstsæsonen, vil det uden tvivl reducere nitratudvaskningen.

Jeg mener ligesom forslagsstillerne, at der bør anvendes de nødvendige økonomiske ressourcer for at bevare miljøet for os selv og vore efterkommere, men de økonomiske aspekter må naturligvis indgå, både når vi vælger mellem alternative midler til at nedbringe forureningen, og når vi fastsætter tids-horisonten for gennemførelsen af foranstaltningerne.

Som nævnt kræver en beslutning af så vidtrækkende betydning, som vi her står over for, et godt og veldokumenteret beslutningsgrundlag. Efter min opfattelse må det derfor være i alles interesse, at vi afventer det igangværende udredningsarbejde, før vi konkret træffer beslutning om, hvordan problemerne med forurening med næringsalte løses.

Sonja Mikkelsen (S):

Tilførslen af næringsalte til de danske farvande skal begrænses, det kan der ikke være tvivl om, og de voksende nitratmængder i grundvandet må også give anledning til initiativer. Socialdemokratiet er derfor enig i den hensigt, forslagsstillerne har med beslutningsforslaget. Der er allerede så meget kendt viden om næringssaltenes virkninger, at der ikke er grundlag for, at vi blot forholder os afventende, selv om der fortsat foregår undersøgelser. Den viden, der allerede er til stede, kan danne grundlag for en handlingsplan, som først og fremmest har til hensigt at begrænse nitrat- og fosforspredning og